॥ तैत्तिरीय संहिता॥

॥चतुर्थः प्रश्नः॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां चतुर्थकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः॥

रश्मिरंसि क्षयांय त्वा क्षयंं जिन्व प्रेतिंरसि धर्माय त्वा धर्मं जिन्वान्वितिरसि दिवे त्वा दिवं जिन्व संधिरंस्यन्तरिक्षाय त्वान्तरिक्षं जिन्व प्रतिधिरंसि पृथिव्ये त्वां पृथिवीं जिंन्व विष्टम्भोऽसि वृष्टौं त्वा वृष्टिं जिन्व प्रवास्यहे त्वाहंर्जिन्वानुवासि रात्रियै त्वा रात्रिं जिन्वोशिगंसि (१) वस्भियस्त्वा वस्अिन्व प्रकेतोऽसि रुद्रेभ्यंस्त्वा रुद्राञ्जिन्व सुदीतिरंस्यादित्येभ्यंस्त्वाऽऽदित्याञ्जिन्वौजों-उसि पितृभ्यंस्त्वा पितृञ्जिंन्व तन्तुंरसि प्रजाभ्यंस्त्वा प्रजा जिन्व पृतनाषाडेसि पशुभ्यंस्त्वा पशूञ्जिन्व रेवदस्योषंधीभ्यस्त्वौषंधीर्जिन्वाभिजिदंसि युक्तग्रावेन्द्रांय त्वेन्द्रं जिन्वाधिपतिरसि प्राणायं (२)

त्वा प्राणं जिन्व यन्तास्येपानायं त्वापानं जिन्व स्र्सर्पो-ऽसि चक्षुषे त्वा चक्षुर्जिन्व वयोधा असि श्रोत्राय त्वा श्रोत्रं जिन्व त्रिवृदंसि प्रवृदंसि संवृदंसि विवृदंसि स॰रोहोंऽसि नीरोहोंऽसि प्ररोहोंऽस्यनुरोहोंऽसि वसुकोंऽसि वेषंश्रिरसि वस्यंष्टिरसि (३)

उ्शिगंसि प्राणाय त्रिचंत्वारि शच॥———[१]

राज्यंसि प्राची दिग्वसंवस्ते देवा अधिपतयो-ऽग्निरहेतीनाम्प्रंतिधर्ता त्रिवृत्त्वा स्तोमंः पृथिव्याः श्रंयत्वाज्यंमुक्थमव्यंथयथ्स्तभातु रथन्तरः साम् प्रतिष्ठित्ये विराडंसि दक्षिणा दिग्रुद्रास्ते देवा अधिपतय इन्द्रों हेतीनाम्प्रंतिधर्ता पंश्चद्रशस्त्वा स्तोमंः पृथिव्याः श्रंयतु प्रउंगमुक्थमव्यंथयथ्स्तभातु बृहथ्साम् प्रतिष्ठित्ये सम्माडंसि प्रतीची दिक् (४)

आदित्यास्ते देवा अधिपतयः सोमो हेतीनाम्प्रतिधर्ता संप्तद्वशस्त्वा स्तोमः पृथिव्याः श्रंयत् मरुत्वतीयंमुक्थ-मव्यंथयथ्स्तभात् वैरूपः साम् प्रतिष्ठित्ये स्वराडस्युदीची दिग्विश्वे ते देवा अधिपतयो वरुणो हेतीनाम्प्रतिधर्तैकं-विःशस्त्वा स्तोमः पृथिव्याः श्रंयतु निष्कंवत्यमुक्थमव्यंथयथ्यविराजः साम् प्रतिष्ठित्या अधिपत्यसि बृह्ती दिङ्गरुतंस्ते देवा अधिपतयः (५)

बृह्स्पतिर्हेतीनाम्प्रंतिधर्ता त्रिंणवत्रयस्त्रिष्शौ त्वा स्तोमी पृथिव्याः श्रंयतां वैश्वदेवाग्निमारुते उक्थे अव्यंथयन्ती स्तभीताः शाक्कररैवते सामंनी प्रतिष्ठित्या अन्तरिक्षायर्षयस्त्वा प्रथम्जा देवेषुं दिवो मात्रंया विर्णा प्रंथन्तु विधर्ता चायमिष्पंतिश्च ते त्वा सर्वे संविदाना नाकंस्य पृष्ठे सुंवर्गे लोके यर्जमानं च सादयन्तु (६)

अयम्पुरो हरिकेशः सूर्यरिशम्स्तस्यं रथगृथ्सश्च रथौंजाश्च सेनानिग्रामण्यौ पुञ्जिकस्थला चं कृतस्थला चाँफ्स्रसौं यात्रधानां हेती रक्षार्शस प्रहेतिरयं दक्षिणा विश्वकर्मा

प्रतीची दिङ्गरुतंस्ते देवा अधिपतयश्चत्वारि रश्च ॥ [२]

यातुधानां हेती रक्षा रसे प्रहेतिर्यं देक्षिणा विश्वकंर्मा तस्यं रथस्वनश्च रथेचित्रश्च सेनानिग्रामण्यौ मेनका चं सहजन्या चांपस्रसौ दङ्क्कावंः प्रश्वो हेतिः पौरुंषेयो वधः प्रहेतिर्यम्पश्चाद्विश्वव्यंचास्तस्य रथंप्रोतश्चासंमरथश्च सेनानिग्रामण्यौ प्रम्नोचंन्ती च (७)

अनुम्रोचेन्ती चाफ्स्रसौ सूर्पा हेतिर्व्याघ्राः प्रहेतिर्यम्त्राथ्सं सेन्जिचं सुषेणश्च सेनानिग्राम्ण्यौ विश्वाची च घृताची चाफ्स्रसावापो हेतिर्वातः प्रहेतिर्यमुपर्यवीग्वंसुस्तस्य तार्क्यश्चारिष्टनेमिश्च सेनानिग्राम्ण्यांवुर्वशीं च पूर्वचितिश्चापस्ररस् विद्युद्धेतिरंवस्फूर्ज्नग्रहेंतिस्तेभ्यो नम्स्ते नो मृडयन्तु ते यम् (८)

द्विष्मो यश्चं नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधाम्यायोस्त्वा सदंने सादयाम्यवंतश्छायायां नमः समुद्राय नमः समुद्रस्य चक्षंसे परमेष्ठी त्वां सादयतु दिवः पृष्ठे व्यचंस्वतीम्प्रथंस्वतीं विभूमंतीम्प्रभूमंतीं परिभूमंतीं दिवं यच्छ् दिवं दश्ह् दिवं मा हिश्सीर्विश्वंस्मे प्राणायांपानायं व्यानायांदानायं प्रतिष्ठायें चरित्रांय सूर्यस्त्वाभि पांतु मह्या स्वस्त्या छुर्दिषा शन्तंमेन तयां देवतंयाङ्गिर्स्वद्भुवा सींद। प्रोथदश्चो न यवंसे अविष्यन् यदा महः संवरंणाद्धस्थांत्। आदंस्य वातो अनुं वाति शोचिरधं स्म ते व्रजनं कृष्णमंस्ति (९)

अग्निर्मूर्धा दिवः क्कुत्पतिः पृथिव्या अयम्। अपार रेतारसि जिन्वति॥ त्वामंग्रे पुष्कंरादध्यथंर्वा निरंमन्थत।

प्रम्लोचंन्ती च य स्वस्त्याष्टावि शितिश्व॥

रताशस जिन्वाता त्वामग्र पुष्करादध्यथवा निरमन्थता मूर्ग्रो विश्वस्य वाघतंः॥ अयमृग्निः संहुस्निणो वाजंस्य शतिनुस्पतिः। मूर्धा कुवी रंथीणाम्॥ भुवी युज्ञस्य रजंसश्च नेता यत्रां नियुद्धिः सचंसे शिवाभिः। दिवि मूर्धानं दिधषे सुवर्षां जिह्वामंग्ने चकृषे हव्यवाहम्॥ अबौध्यग्निः समिधा जनानाम् (१०)

प्रति धेनुमिवायतीमुषासम्। यह्वा इंव प्र वयामुजिहांनाः प्र भानवंः सिस्रते नाकमच्छं। अवोचाम कवये मेध्यांय वचों वन्दारुं वृष्भाय वृष्णें। गविष्ठिरो नमंसा स्तोमंमुग्नौ दिवीवं रुक्ममुर्व्यश्चमश्रेत्। जनस्य गोपा अंजनिष्ट जागृंविर्गिः सुदक्षेः सुविताय नव्यंसे। घृतप्रंतीको बृह्ता दिंविस्पृशां द्यमिद्द भांति भर्तेभ्यः शुचिः। त्वामंग्ने अङ्गिरसः (११)

गृहां हितमन्वंविन्दञ्छिश्रियाणं वनंवने। स जांयसे मृथ्यमानः सहों मृहत्त्वामांहुः सहंसस्पुत्रमंङ्गिरः। यज्ञस्यं केतुम्प्रंथमम्पुरोहितमृग्निं नरिश्लिषध्स्थे सिमन्धते। इन्द्रंण देवैः स्रथ् स ब्रहिष् सीद्नि होतां यज्ञथांय सुक्रतुंः। त्वं चित्रश्रवस्तम् हर्वन्ते विक्षु जन्तवंः। शोचिष्केशं पुरुप्रियाग्ने ह्व्याय् वोढेवे। सर्खायः सं वंः सम्यश्रमिषम् (१२)

स्तोमं चाग्नयें। वर्षिष्ठाय क्षितीनामूर्जी नन्ने सहंस्वते। स॰स्मिद्युवसे वृष्त्रग्ने विश्वान्यर्य आ। इडस्पदे समिध्यसे

न उत्पुंपूर्याः (१५)

स नो वसून्या भेर। एना वो अग्निं नमंसोर्जो नपातमा हुंवे। प्रियं चेतिष्ठमर्तिः स्वध्वरं विश्वस्य दूतम्मृतम्। स योजते अरुषो विश्वभोजसा स दुंद्रवृथ्स्वांहुतः। सुब्रह्मां युज्ञः सुशर्मीं (१३)

वसूनां देव राधो जनानाम्। उदस्य शोचिरस्थादाजुह्वानस्य

मीुढुषंः। उद्धूमासों अरुषासों दिविस्पृशः सम्ग्रिमिंन्धते

नरंः। अग्ने वार्जस्य गोमंत ईशांनः सहसो यहो। असमे धेहि जातवेदो मिह् श्रवंः। स ईधानो वसुंष्क्रविर्ग्निरीडेन्यों गिरा। रेवद्स्मभ्यं पुर्वणीक दीदिहि। क्ष्रपो राजत्रुत त्मनाग्ने वस्तोंकृतोषसंः। स तिंग्मजम्भ (१४)

रक्षसों दह प्रतिं। आ ते अग्न इधीमिह द्युमन्तं देवाजरम्। यद्ध स्या ते पनींयसी समिद्दीदयंति द्यवीष स्तोतृभ्य आ भर। आ ते अग्न ऋचा ह्विः शुक्रस्यं ज्योतिषस्पते। सुश्चंन्द्र दस्म विश्पंते हव्यंवाद्गुभ्य ह्यत इष स्तोतृभ्य

आ भंर। उभे सुंश्चन्द्र सर्पिषो दर्वी श्रीणीष आसनिं। उतो

उक्थेषुं शवसस्पत् इष ई स्तोतृभ्य आ भेर। अग्ने तम्द्याश्वं

न स्तोमैः ऋतुं न भृद्र हृदिस्पृशम्ं। ऋध्यामां त ओहैंः। अधा ह्यंग्ने ऋतौर्भृद्रस्य दक्षंस्य साधोः। र्थीर्ऋतस्यं बृह्तो बुभूथं। आभिष्टं अद्य गीर्भिर्गृणन्तोऽग्ने दाशेम। प्र ते दिवो न स्तंनयन्ति शुष्माः। पृभिर्नो अर्कैर्भवां नो अर्वाङ् (१६)

सुवर्न ज्योतिः। अग्ने विश्वेभिः सुमना अनीकैः। अग्निश् होतारम्मन्ये दास्वन्तं वसौः सूनुश् सहंसो जातवेदसम्। विप्रं न जातवेदसम्। य ऊर्ध्वयां स्वध्वरो देवो देवाच्यां कृपा। घृतस्य विभ्राष्टिमनुं शुक्रशोचिष आजुह्वानस्य सूर्पिषंः। अग्ने त्वन्नो अन्तमः। उत त्राता शिवो भेव वरूथ्यः। तं त्वां शोचिष्ठ दीदिवः। सुम्नायं नूनमीमहे सर्खिभ्यः। वसुर्ग्निर्वसृंश्रवाः। अच्छां निक्षे द्युमत्तंमो रूयिं दाः (१७)

जनांनामङ्गिरस् इष स् सुशमी तिग्मजम्भ पुपूर्या अर्वाङ्गसुंश्रवाः पञ्चं च॥———[४]

इन्द्राग्निभ्यां त्वा स्युजां युजा युनज्म्याघाराभ्यां तेजंसा वर्चसोक्थेभिः स्तोमेंभिश्छन्दोंभी रय्ये पोषांय सजातानांम्मध्यम्स्थेयांय मयां त्वा स्युजां युजा युनज्म्यम्बा दुला नित्तिर्भ्रयंन्ती मेघयंन्ती वर्षयंन्ती चुपुणीका नामांसि प्रजापंतिना त्वा विश्वांभिर्धीभिरुपं दधामि पृथिव्युंदपुरमन्नेन विष्टा मंनुष्यांस्ते गोप्तारोऽग्निर्वियंत्तोऽस्यां तामहम्प्र पंद्ये सा (१८)

मे शर्म च वर्म चास्त्विधिद्यौर्न्तिरिक्षं ब्रह्मणा विष्टा म्रुतंस्ते गोप्तारो वायुर्वियंत्तोऽस्यां तामहम्प्र पद्ये सा मे शर्म च वर्म चास्तु द्यौरपंराजितामृतंन विष्टादित्यास्ते गोप्तारः सूर्यो

वर्म चास्तु द्यौरपंराजितामृतेन विष्टादित्यास्ते गोप्तारः सूर्यो वियंत्तोऽस्यां तामहम्प्र पंद्ये सा मे शर्म च वर्म चास्तु (१९)

बृह्स्पतिंस्त्वा सादयतु पृथिव्याः पृष्ठे ज्योतिंष्मतीं विश्वंस्मै प्राणायांपानाय विश्वं ज्योतिंर्यच्छाग्निस्तेऽधिंपतिर्-

विश्वकंमां त्वा सादयत्वन्तिरंक्षस्य पृष्ठे ज्योतिष्मतीं विश्वस्मै प्राणायापानाय विश्वं ज्योतिर्यच्छ वायुस्तेऽधिपतिः प्रजापितस्त्वा सादयत् दिवः पृष्ठे ज्योतिष्मतीं विश्वस्मै प्राणायापानायः विश्वं ज्योतिर्यन्तः पर्योषीः वेऽधिपतिः

प्राणायांपानाय विश्वं ज्योतिंर्यच्छ परमेष्ठी तेऽधिंपतिः पुरोवात्सनिंरस्यभूसनिंरसि विद्युथ्सनिः (२०)

असि स्तन्यिब्रुसनिरिस वृष्टिसनिरस्यग्नेर्यान्यंसि देवानांमग्नेयान्यंसि वायोर्यान्यंसि देवानां वायोयान्यंस्यन्तिरिक्षस् यान्यंसि देवानांमन्तिरिक्षयान्यंस्यन्तिरिक्षमस्यन्तिरिक्षाय त्वा सिल्लायं त्वा सणींकाय त्वा सतींकाय त्वा केतांय त्वा प्रचेतसे त्वा विवंस्वते त्वा दिवस्त्वा ज्योतिष आदित्येभ्यंस्त्वर्चे त्वां रुचे त्वां चुते त्वां भासे त्वा ज्योतिषे त्वा यशोदां त्वा यशंसि तेजोदां त्वा तेजंसि पयोदां त्वा पर्यसि वर्चोदां त्वा वर्चंसि द्रविणोदां त्वा द्रविणे सादयामि तेनर्षिणा तेन ब्रह्मणा तयां देवतंयाङ्गिर्स्वद्भुवा सींद (२१)

विद्युध्सनिर्द्युत्वेकात्रतिर्श्यचं॥———[६]
भूयस्कृदंसि वरिवस्कृदंसि प्राच्यंस्यूर्ध्वास्यंन्तरिक्ष्यसदंस्यन्तरि सीदापसुषदंसि श्येन्सदंसि गृध्रसदंसि सुपर्ण्सदंसि

नाक् सर्दंसि पृथिव्यास्त्वा द्रविणे सादयाम्यन्तिरिक्षस्य त्वा द्रविणे सादयामि दिवस्त्वा द्रविणे सादयामि दिशां त्वा द्रविणे सादयामि प्राणं में पाह्यपानं में पाहि व्यानम्में (२२)

पाह्यायुंर्मे पाहि विश्वायुंर्मे पाहि सर्वायुंर्मे पाह्यग्ने यत्ते पर्९ हन्नाम् तावेहि स॰ रंभावहै पाश्चंजन्येष्वप्यैध्यग्ने यावा अयांवा एवा ऊमाः सब्दः सर्गरः सुमेर्कः (२३)

व्यानम्मे द्वात्रि १ शच॥———[9]

अग्निनां विश्वाषादथ्सूर्येण स्वराद्भत्वा शचीपतिर्ऋष्भेण त्वष्टां यज्ञेनं मुघवान्दक्षिणया सुवर्गो मृन्युनां वृत्रहा सौहाँ र्घेन तन्धा अन्नेन गर्यः पृथिव्यासनोद्दाग्भिरंन्नादो वंषद्कारेण्रद्धः साम्रां तनूपा विराजा ज्योतिष्मान् ब्रह्मणा सोम्पा गोभिर्य्ज्ञं दांधार क्षत्रेणं मनुष्यांनश्वेन च रथेन च वृज्यृंत्भिः प्रभः संवथ्सरेणं परिभूस्तप्सानांधृष्टः सूर्यः सन्तनूभिः (२४)

अ्ग्रिनैकाृत्रपंश्चा्षात्॥————[८]

प्रजापंतिर्मन्सान्धोऽच्छेतो धाता दीक्षाया सेविता भृत्यां पूषा सोम्कयंण्यां वरुण उपंनुद्धोऽसुंरः क्रीयमाणो मित्रः क्रीतः शिपिविष्ट आसांदितो न्रन्धिषः प्रोह्यमाणो-ऽधिपतिरागंतः प्रजापंतिः प्रणीयमानोऽग्निराग्नीधे बृह्स्पतिराग्नीधात्प्रणीयमान् इन्द्रो हिवधानेऽदितिरासांदितो विष्णुरुपाविह्यमाणोऽथवीपौत्तो यमोऽभिषुतोऽपूतपा आंधूयमानो वायुः पूयमानो मित्रः क्षीर्श्रीर्मन्थी संत्तुश्रीवैश्वदेव उन्नीतो रुद्र आहुतो वायुरावृत्तो नृचक्षाः प्रतिख्यातो भृक्ष आगंतः पितृणां नाराशुर्सोऽसुरात्तः सिन्धुंरवभृथमंवप्रयन्थसंमुद्रोऽवंगतः सिल्ठः प्रप्लंतः

सुवंरुद्यं गृतः (२५)

रुद्र एकंवि श्यतिश्च॥-----[९]

कृत्तिंका नक्षंत्रमृग्निर्देवताग्ने रुचेः स्थ प्रजापंतेर्धातुः सोमस्युर्चे त्वां रुचे त्वां द्युते त्वां भासे त्वा ज्योतिषे त्वा रोहिणी नक्षंत्रं प्रजापंतिर्देवतां मृगशीर्षं नक्षंत्रक् सोमों देवतार्द्रा नक्षंत्रक्ष रुद्रो देवता पुनंवसू नक्षंत्रमदितिर्देवतां तिष्यों नक्षंत्रम्बृह्स्पतिर्देवतांश्रेषा नक्षंत्रक्ष सुर्पा देवतां मुघा नक्षंत्रिम्पतरों देवता फल्गुंनी नक्षंत्रम् (२६)

अर्यमा देवता फल्गुंनी नक्षंत्रम्भगों देवता हस्तो नक्षंत्र सविता देवतां चित्रा नक्षंत्रमिन्द्रों देवतां स्वाती नक्षंत्रं वायुर्देवता विशांखे नक्षंत्रमिन्द्राग्नी देवतांऽनूराधा नक्षंत्रम्मित्रों देवतां रोहिणी नक्षंत्रमिन्द्रों देवतां विचृतौ नक्षंत्रम्पितरों देवतांषाढा नक्षंत्रमापों देवतांषाढा नक्षंत्रं विश्वें देवा देवतां श्रोणा नक्षंत्रुं विष्णुंदेवता श्रविष्ठा नक्षंत्रं वसंवः (२७)

देवतां श्तिभेषङ्गक्षंत्रमिन्द्रों देवतां प्रोष्ठपदा नक्षंत्रमुज एकंपाद्देवतां प्रोष्ठपदा नक्षंत्रमहिंर्बुप्रियों देवतां रेवती नक्षंत्रं पूषा देवतांश्वयुज्ञौ नक्षंत्रमश्विनौ देवतांप्भरंणीर्नक्षंत्रं यमो देवतां पूर्णा पृश्चाद्यत्ते देवा अदंधुः (२८)

फल्गुंनी नक्षंत्रं वसंवस्त्रयंस्त्रि १ शच॥———[१०]

मधुंश्च माधंवश्च वासंन्तिकावृत् शुक्रश्च श्रुचिश्च ग्रैष्मांवृत् नमश्च नमस्यंश्च वार्षिकावृत् इषश्चोर्जश्चं शारदावृत् सहंश्च सहस्यंश्च हैमंन्तिकावृत् तपंश्च तप्स्यंश्च शैशिरावृत् अग्नेरंन्तःश्चेषोऽसि कल्पंतां द्यावांपृथिवी कल्पंन्तामाप ओषंधीः कल्पंन्तामग्नयः पृथङ्गम ज्यैष्ठ्यांय सन्नंताः (२९)

येंऽग्नयः समंनसोऽन्तरा द्यावांपृथिवी शैशिरावृत् अभि कल्पंमाना इन्द्रंमिव देवा अभि सं विंशन्तु संयच् प्रचेताश्चाग्नेः सोमंस्य सूर्यंस्योग्रा चं भीमा चं पितृणां यमस्येन्द्रंस्य ध्रुवा चं पृथिवी चं देवस्यं सवितुर्म्रुतां वरुणस्य धर्त्री च धरित्री च मित्रावरुणयोर्मित्रस्यं धातुः प्राचीं च प्रतीचीं च वसूंनाः रुद्राणांम् (३०)

आदित्यानान्ते तेऽधिपतयस्तेभ्यो नमस्ते नों मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्चं नो द्वेष्टि तं वो जम्भे दधामि सहस्रस्य प्रमा असि सहस्रस्य प्रतिमा असि सहस्रस्य विमा असि सहस्रंस्योन्मा असि साह्स्रोंऽसि सहस्रांय त्वेमा में अग्र इष्टंका धेनवंः सन्त्वेकां च शृतं चं सहस्रं चायुतं च (३१)

नियुतं च प्रयुतं चार्बुदं च न्यंबुदं च समुद्रश्च मध्यं चान्तंश्च परार्धश्चेमा में अग्न इष्टंका धेनवंः सन्तु षृष्टिः सहस्रंम्युत्मक्षीयमाणा ऋत्स्थाः स्थर्तावृधों घृत्श्चतों मधुश्चृत ऊर्ज्ञस्वतीः स्वधाविनीस्ता में अग्न इष्टंका धेनवंः सन्तु विराजो नामं काम्दुघां अमुत्रामुष्मिं ह्याँके (३२)

सर्वता रुद्राणांम्युतं च पश्चंचत्वारि १शच॥_____[१९]

स्मिद्दिशामाशयां नः सुवर्विन्मधोरतो मार्धवः पात्वस्मान्। अग्निर्देवो दुष्टरीतुरदाँभ्य इदं क्ष्रत्र रक्षतु पात्वस्मान्। रथंतर सामंभिः पात्वस्मान्गांयत्री छन्दंसां विश्वरूपा। त्रिवृत्नों विष्ठया स्तोमो अहा समुद्रो वातं इदमोर्जः पिपर्तु। उग्रा दिशाम्भिभूतिर्वयोधाः शुचिः शुक्रे अहंन्योज्सीनां। इन्द्राधिपतिः पिपृतादतों नो मिहं (३३)

क्ष्रत्रं विश्वतो धारयेदम्। बृहथ्सामं क्षत्रभृद्धृद्धवृंष्णियं त्रिष्ठभौजंः शुभितमुग्रवीरम्। इन्द्र स्तोमेन पश्चद्शेन् मध्यमिदं वातेन सगरेण रक्ष। प्राची दिशाः सहयंशा यशंस्वती विश्वं देवाः प्रावृषाहा स् सुवंवती। इदं क्ष्रत्रं दुष्टरंम् स्त्वोजो ऽनाधृष्ट सहिस्रिय सहिस्त्रय सहंस्वत्। वैरूपे सामित्रिह तच्छंकेम् जगंत्यैनं विक्ष्वा वेशयामः। विश्वं देवाः सप्तदशेनं (३४)

वर्च इदं क्ष्रत्र संिल्लवांतमुग्रम्। धृत्री दिशां क्षृत्रमिदं दांधारोपस्थाशांनाम्मित्रवंदस्त्वोजः। मित्रांवरुणा श्रदाह्रां चिकिल्ल अस्मै राष्ट्राय मिह् शर्म यच्छतम्। वैराजे सामृत्रिधं मे मनीषानुष्टुभा सम्भृतं वीर्यर्थ सहं। इदं क्षृत्रम्मित्रवंदाईदांनु मित्रांवरुणा रक्षंत्माधिपत्यैः। सम्माङ्किशा सहसांम्री सहंस्वत्यृतुर्हेम्नतो विष्ठयां नः पिपर्तु। अवस्युवांताः (३५)

बृह्तीर्नु शक्वंशिर्मं यज्ञमंवन्तु नो घृताचीः। सुवंवती सुद्धां नः पर्यस्वती दिशां देव्यंवतु नो घृताचीं। त्वं गोपाः पुरण्तोत पश्चाद्वृहंस्पते याम्यां युङ्कि वाचम्। ऊर्ध्वा दिशा र रन्तिराशौषंधीना र संवथ्सरेणं सविता नो अह्नाम्। रेवथ्सामातिंच्छन्दा उ छन्दोजांतशत्रुः स्योना नो अस्तु। स्तोमंत्रयस्त्रिरशे भुवंनस्य पित्व विवंस्वद्वाते अभि नः (३६) गृणाहि। घृतवंती सवित्राधिपत्यैः पर्यस्वती रन्तिराशां नो अस्तु। ध्रुवा दिशां विष्णुप्ल्यघोरास्येशांना सहंसो या मनोतां। बृह्स्पतिंमांतिरिश्वोत वायुः संधुवाना वातां अभि नो गृणन्तु। विष्टम्भो दिवो धरुणः पृथिव्या अस्येशांना जगंतो विष्णुपत्नी। विश्वव्यंचा इषयंन्ती सुभूंतिः शिवा नो अस्त्वदिंतिरुपस्थें। वैश्वानरो नं ऊत्या पृष्टो दिव्यनुं नो-ऽद्यानुंमित्रिन्वदंनुमत् त्वङ्कयां निश्चत्र आ भुंवत्को अद्य युंङ्के (३७)

मिहं सप्तद्शेनांवस्युवांता अभि नोऽनुं नृश्चतुंर्दश च॥———[१२]

नमंस्ते रुद्र नमो हिरंण्यबाहवे नमः सहंमानाय नमं आव्याधिनींभ्यो नमों भुवाय नमों ज्येष्ठाय नमों दुन्दुभ्याय नमः सोमाय नमं इरिण्याय द्रापे सहस्राण्येकांदश॥[१३] नमंस्ते रुद्र नमों भवाय द्रापे सप्तवि श्रितिः॥27॥ नमंस्ते रुद्र तं वो जम्भें दधामि॥